

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitvlvm IV. Sanè.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](#)

28 Decret. Gregor. Lib. III. Tit. II. Cap. IV. &c.

dum : revocari potest donatio ab oblato
recedente, tanquam quæ facta fuit ob cau-
sam, causâ non fecutâ.

Sed quid in dubio censendum, prioréne
an posterior modo donatio facta fuerit ?
Respondet ex doctrina Abb. hic, Bartol.
in auth. ingressi. n. 10. C. de sacrosanctis
Ecclesijs. Sanch. lib. 7. moralium. c. 1. n. 6.
¶ seqq. in primis attendendum est, num
donatio facta sit omnium bonorum, majo-
ris partis, vel partis bonorum, quæ abso-
lute valde magna, & notabilis est, an vero
partis bonorum non ita magna aut notabi-
lis. In priore casu censenda est donatio fa-
cta accessoriè ad personam, quæ ibi suspen-
tari debet, dummodo tempore factæ dona-
tionis donans, propositum habuerit se Ec-
clesia offerendi, seu de ea re tunc actum
fuerit. Ratio est, quia nemo facile cen-
setur bona sua in tanta quantitate profun-
dere velle. Si autem donatio Ecclesiæ fa-
cta sit non in tanta, ut diximus, quanti-
tate, tunc nisi alia conjectura adint, ex
quibus dubium relolvi possit, standum est
verbis, quibus donator usus fuit. Si enim
dixit : offero me cum his bonis meis : cen-
seri debet oblato bonorum facta accessoriè
ad personam L. 1. ff. de peculio legato.
Ubi dicitur, quæ accessoriū locum obti-
nent, extinguntur, cùm principales res
peremptæ sunt. Consentit Lex sicuti s. ff.
de instruō &c. Sin autem dixerit : offero
me & hæc bona mea Ecclesiæ, censetur
utrumque per se, & principaliter oblatum,
scit si quis fundum & instrumenta legat, &
censeri debent duo distincta legata, quo-
rum unum ab altero non dependeat.

Caterum de ijs, qui Religionis institu-
tum amplecti volunt, alia ratio est, secun-
dum novam Concilij Trident. constitutio-
nem Sess. 21. c. 16. de regularibus. Ubi sta-
tuitur, ut omnis donatio cujunque facta
etiam ad piam causam irrita sit, nisi fiat
intra duos menses proximè antecedentes
professionem, adhibita Ordinarij licentiâ,
& talis donatio nihilominus valere non de-
bet, si professio secuta non fuerit. Quam

constitutionem non pauci Doctores ita
amplè intelligunt, ut donationes, etiam
quæ ante ingressum in novitiatum factæ
sunt, pro iritis haberi debeant, si factæ
sunt intuitu seu occasione ingressus, saltem
ut cause impellentis, aut sine qua donatio
facta non fuisset. Qua de re fuisit egi lib.
3. tra. 5. de justitia. c. 7. q. 3.

CAPITULUM IV.

Sanè.

PARAPHRASIS.

Si Sacerdotes nuptias contrahere præsum-
plerunt, post longum aetam paeniten-
tiā, & vitam laudabiliē, atque con-
tinenter duetam, ab Episcopis, officijs
suis restituī, atque executionem eorum
per indulgentiam recipere possant.

N Otandum, Ex hoc cap. colligitur, Cle-
ricum in facris, si forte uxoriem accep-
perit, irregularitatem quandam incurrete,
dispensabilem ab Episcopo. Quam irregu-
laritatem Syl. V. bigamia. n. 3. Suar. de
censuris. disp. 49. f. 4. existimant esse biga-
mæ similitudinæ arg. c. quoiquot 24.
canja 27. q. 1. Cujus contrarium vitum
m h eit probabilius lib. 1. tra. 5. c. 6. dicto
2. Sed parum interest, dummodo sciatur,
quod dicta irregularitas non incurritur,
nisi nuptiæ consummatæ sint. Porro tametsi
talis Clericus irregularis sit, non tamen te-
netur beneficia sua dimittere, donec eis pri-
verur, juxta ea, quæ dixi c. 1. hoc tr. &
universum de irregularib. tradit Sanch. lib.
7. disp. 42. n. 15. & docui lib. 1. cit. tr. s.
p. 5. c. 1.

CAPITULUM V.

Diversis.

PARAPHRASIS.

Intellexit Innocentius III. quod in Novi-
censis Episcopi diœcesi Clerici conjugati
beneficia Ecclesiastica retinerent. Quia
vero in Clericorum conversatione ci-
thara